

Саплементацию холекальциферолу на момент дослідження отримували 20,8±8,3 % (5 з 24) дітей у віці 12–24 міс. та жодна дитина у віці 24–36 міс.

Висновки. Недостатній рівень забезпеченості вітаміном D мали 66 % обстежених дітей з ГСЛТ. Найнижчу концентрацію 25(OH)D мали діти третього року життя, що не отримували саплементацию холекальциферолу.

СТАН СИМПАТО-АДРЕНАЛОВОЇ СИСТЕМИ У ДІТЕЙ ІЗ ФУНКЦІОНАЛЬНОЮ ДИСПЕПСІЄЮ

Дрох А. В.

Національна медична академія післядипломної освіти імені П. Л. Шупика (Україна)

Актуальність. Одним з найбільш суттєвих етіологічних чинників у розвитку функціональної диспепсії (ФД) є стрес, який викликає низку гормональних змін в організмі.

Мета дослідження. Вивчити стан симпато-адреналової системи у дітей з ФД.

Матеріали та методи. В обстеженні брали участь 80 дітей (6–12 років) з ФД. Дітям проводилося психологічне тестування та визначення рівнів кортизолу, адренкортикотропного гормону (АКТГ), інсуліну, норадреналіну у плазмі крові та в добовій сечі методом ІФА.

Результати та їх обговорення. 38,8±1,2 % дітей (31 з 80) мали синдром епігастрального болю, 61,3±2,3 % (49 з 80) – постпрандіальний дистрес-синдром. Психологічне тестування: виявлено високий рівень тривожності – 61,3±2,3 % дітей (49 з 80), виражений депресивний стан – 41,3±2,3 % (33 з 80), когнітивні дисфункції – 46,3±1,4 % (37 з 80). Підвищення рівня кортизолу у плазмі крові – 87,5±1,5 % пацієнтів (70 з 80), медіана (Me) склала 597,6 нмоль/л [QR: 578,1; 608,3], підвищення рівня норадреналіну в добовій сечі – 86,3±2,2 % (69 з 80), Me– 111,4 мкг/добу [QR: 108,4; 115,3], та у плазмі крові – 88,8±1,7 % (71 з 80), Me– 14,3 пг/мл [QR: 13,1; 17,5]. Рівень глюкози крові на верхній межі норми мали 63,8±1,5 % дітей (51 з 80), Me– 5,1 ммоль/мл [QR: 4,9; 5,5], при відносно низьких показниках інсуліну в крові – 78,8±1,2 % (63 з 80), Me– 8,2 мкМО/мл [QR: 6,4; 12,5]. Відносно низький рівень АКТГ у плазмі крові – 67,5±2,1 % (54 з 80) пацієнтів, Me– 15,8 пг/мл [QR: 13,9; 17,8].

Висновки. Діти з ФД мають високий рівень психоемоційних порушень, когнітивних дисфункцій та дисбаланс роботи симпато-адреналової системи.

НЕКОТОРЫЕ ВОПРОСЫ УРГЕНТНЫХ И НЕОТЛОЖНЫХ СОСТОЯНИЙ В ПРАКТИКЕ ВРАЧА ПЕРВИЧНОГО ЗВЕНА

Зозуля И. С., Волосовец А. А., Зозуля А. И.

Национальная медицинская академия последипломного образования имени П. Л. Шупика (Украина)

Актуальность. Организация и оказание медицинской помощи населению на уровне первичного звена является сложной и актуальной проблемой, которая требует для ее решения привлечения населения, врачей, и, в первую очередь семейных, скорой медицинской помощи, других специальностей.

Цель исследования: оценить подходы к обслуживанию ургентных и неотложных ситуаций в практике врача первичного звена.

Материалы и методы. Исследование проводилось с помощью изучения профессиональной литературы, тестирования врачей, обучающихся на циклах, годовых отчетов центров экстренной медицинской помощи.

Результаты и их обсуждение. В работе врача первичного звена (семейный врач, экстренная медицинская помощь) часто приходится проводить раннюю дифференциальную диагностику и оказывать ургентную или неотложную помощь пациентам: с тяжелой сердечно-сосудистой и мозговой патологией, острым коронарным синдромом, острым нарушением мозгового кровообращения, сердечной астмой, угрожающими жизни нарушениями сердечного ритма и приступами бронхиальной астмы. Не исключены вызовы из-за коматозного и посттравматического состояния. В процентном соотношении средние показатели данной группы вызовов, относительно всех обслуженных вызовов, в разные группы составило от 38 % до 43 %. Гипертензивные кризы составляют основную группу ургентных и неотложных состояний – 25,74 %.

Можно утверждать, что ургентные и неотложные состояния в современном мире чаще всего представлены сердечно-сосудистыми заболеваниями, среди которых связанные с артериальной гипертензией, занимают одно из первых мест.

Кроме того, у взрослых могут встречаться тромбоэмболии легочных артерий, обструктивные и хронические болезни легких, острая боль в животе, судорожный синдром, политравма, острые осложнения у диабетического пациента. У детей – затрудненное дыхание, внезапное изменение психического статуса, черепно-мозговая травма, аллергические реакции, укусы насекомых и др.

В практической работе врача первичного звена очень важно определиться с состоянием пациента молниеносно и, исходя из этого, приступить к лечебным или реанимационным мероприятиям.

Любое из urgentных и неотложных состояний, имеющих место вне медицинских учреждений или непосредственно в них, может потребовать экстренных мероприятий в виде основ жизнеобеспечения или базового поддержания жизни (Basis Life Support, BLS) или расширенного поддержания жизни (Advanced Life Support, ALS).

В целевых организованных и серьезных структурах современности необходимо реагировать согласно определенному стандарту, призванному минимизировать необходимость принятия мер, включающих несколько этапов: готовность, тревогу, сортировку, BLS, ALS, стабилизацию, транспортировку и перевод, реактивацию.

BLS – основы жизнеобеспечения, которые могут быть оказаны первыми случайными свидетелями, и продолжены профессиональными медиками. ALS – комплекс мероприятий, которые будут оказаны только профессиональными медиками.

При внебольничных urgentных и неотложных состояниях основная цель заключается в иммобилизации и стабилизации пациента (с использованием имеющихся в распоряжении средств), и скорейшее начало транспортировки в соответствующее лечебное учреждение. Независимо от характера ситуации, необходимо поддерживать жизненно важные функции пациента или пострадавшего, дыхание и пульс.

Выводы. Подход к обслуживанию urgentных и неотложных ситуаций является предметом обязательного пересмотра в ходе процессов реформирования системы здравоохранения, ибо чрезмерно высокая обращаемость под маской срочности или неотложности часто является естественным результатом злоупотребления населения этими услугами.

СУЧАСНИЙ ПОГЛЯД НА ПРОБЛЕМУ ОСТЕОАРТРОЗУ (МЕДИКАМЕНТОЗНІ ТА НЕМЕДИКАМЕНТОЗНІ МЕТОДИ ЛІКУВАННЯ)

Шекера О. Г., Панасенко М. С.

Національна медична академія післядипломної освіти імені П. Л. Шупика (Україна)

Актуальність. Остеоартроз – це найпоширеніша форма ураження суглобів і одна з провідних причин інвалідизації людей різного віку у світі. Згідно зі статистичними даними, у віковій групі від 25 до 74 років, близько 30 % населення мають суглобову патологію, яка підтверджена променевими методами діагностики. Розподіл у відсотковому співвідношенні виглядає наступним чином: 41 % – суглоби кисті, 25 % – колінні суглоби, 11 % – кульшові суглоби. Провідне місце за частотою звернень за медичною допомогою в структурі остеоартрозів займає гонартроз (13 %). Сьогодні остеоартроз поступово омолоджується, так у 6 % населення старших 30 років є вже ознаки остеоартрозу колінних суглобів і у 3 % – кульшових суглобів.

Мета дослідження: дослідити методи лікування та профілактики прогресування остеоартрозу.

Результати та їх обговорення. Тривалий, рецидивуючий перебіг захворювання з постійним больовим синдромом не тільки погіршує якість життя населення працездатного віку, але і є частою причиною тимчасової, а часом і стійкої втрати працездатності. Незважаючи на широкий арсенал фармакологічних засобів і консервативних методів лікування остеоартрозу колінних суглобів, особливий інтерес викликають нефармакологічні методи, завданням яких є профілактика прогресування процесу, стимуляція компенсаторних можливостей опорно-рухового апарату та відновлення функції колінного суглобу. За останні роки розроблено ряд рекомендацій щодо ведення пацієнтів з остеоартрозом: Європейським товариством з клінічних і економічних аспектів остеопорозу і остеоартрозу (European Society for Clinical and Economic Aspects of Osteoporosis and Osteoarthritis – ESCO), Європейською антиревматичною лігою (European League Against Rheumatism – EULAR), Міжнародним науковим товариством з лікування остеоартрозу (OARSI), Американською колегією ревматологів (American College of Rheumatology). У всіх рекомендаціях в якості основного принципу розглядається поєднання фармакологічних і нефармакологічних методів лікування та профілактики прогресування даного захворювання. У нових рекомендаціях OARSI робиться наголос